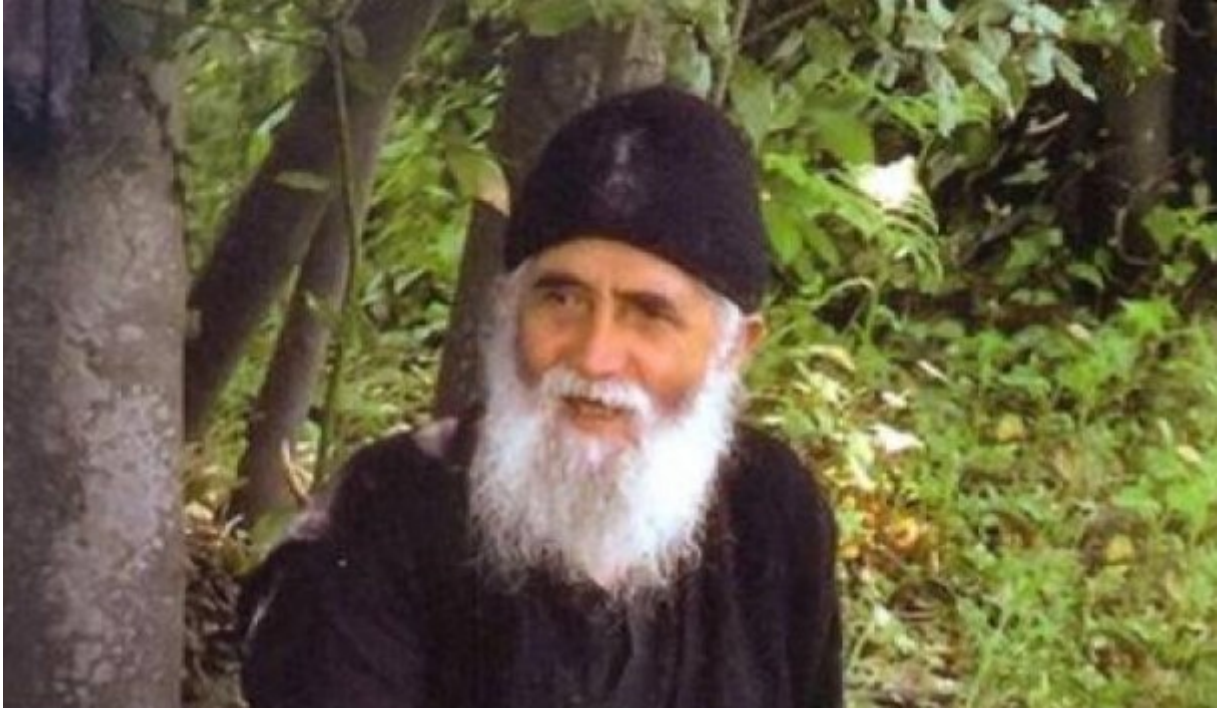

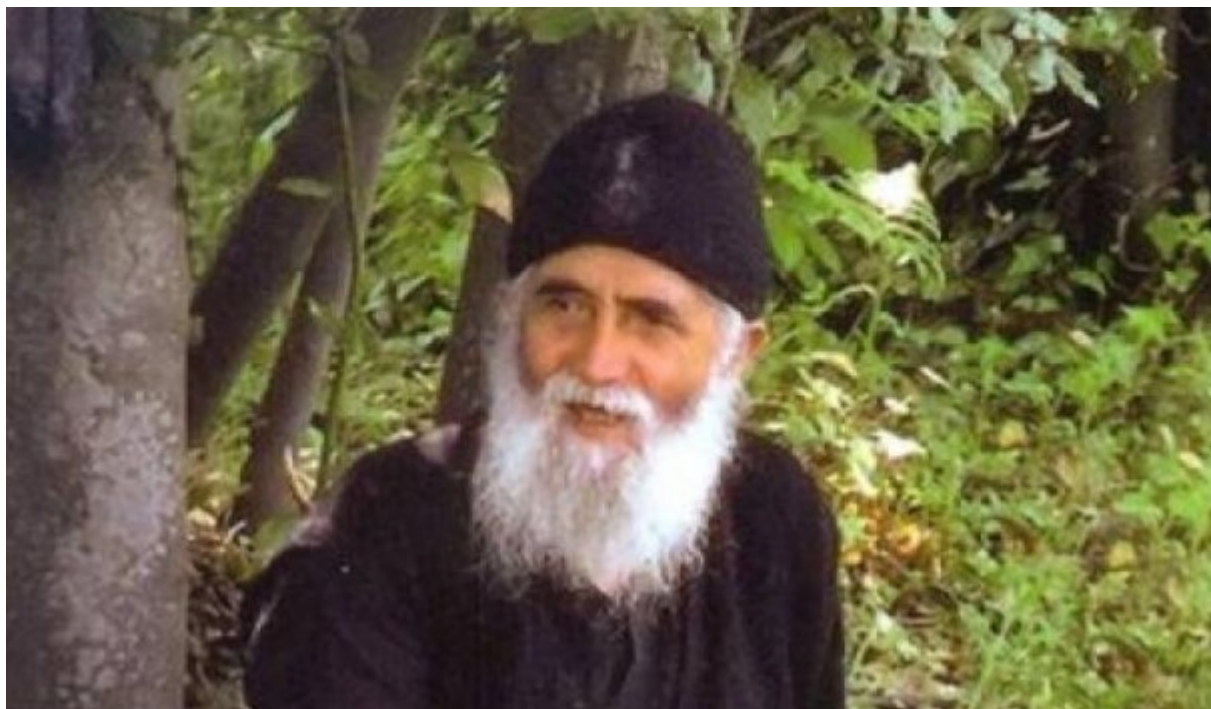
4 Απριλίου 2022

Ο θάνατος είναι απλώς μετάβαση από τη μια ζωή στην άλλη (Άγιος Γέροντας Παΐσιος)

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Παΐσιος Αγιορείτης](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

«Είναι πολύ βαρύ, μετά από όσα έκανε ο Θεός για μας τους ανθρώπους, να πάμε στην κόλαση και να Τον λυπήσουμε. Ο Θεός να φυλάξη, όχι μόνον άνθρωπος αλλά ούτε πουλί να μην πάη στην κόλαση».

Πρέπει να καταλάβουμε ότι ο άνθρωπος στην πραγματικότητα δεν πεθαίνει. Ο θάνατος είναι απλώς μετάβαση από την μια ζωή στην άλλη. Είναι ένας αποχωρισμός για ένα μικρό διάστημα, Όπως, όταν πάη κάποιος, ας υποθέσουμε, στο εξωτερικό για έναν χρόνο, οι δικοί του στενοχωριούνται, γιατί θα τον αποχωρισθούν για έναν χρόνο, ή αν λείψη δέκα χρόνια, έχουν στενοχώρια για τον αποχωρισμό των δέκα χρόνων, έτσι πρέπει να βλέπουν και τον αποχωρισμό από τα αγαπημένα τους πρόσωπα με τον θάνατο.

Αν πεθάνη, ας υποθέσουμε, κάποιος και οι δικοί του είναι ηλικιωμένοι, να πουν: «Μετά από καμμιά δεκαπενταριά χρόνια θα ανταμώσουμε». Αν είναι νεώτεροι, να πουν: «Μετά από πενήντα χρόνια θα ανταμώσουμε». Πονάει φυσικά κανείς για τον θάνατο κάποιου συγγενικού του προσώπου, αλλά χρειάζεται πνευματική αντιμετώπιση.

Τι λέει ο Απόστολος Παύλος: «Ίνα μη λυπήσθε καθώς και οι λοιποί οι μη έχοντες ελπίδα»[51]. Πόσες φορές λ.χ. θα τον έβλεπε εδώ στην γη; Κάθε μήνα; Να σκεφθή ότι εκεί θα τον βλέπη συνέχεια. Μόνον όταν δεν έχη καλή ζωή αυτός που φεύγει, δικαιολογούμαστε να ανησυχούμε. Αν λ.χ. ήταν σκληρός, τότε, αν πραγματικά τον αγαπάμε και θέλουμε να συναντηθούμε στην άλλη ζωή, πρέπει να κάνουμε πολλή προσευχή γι' αυτόν.

Η μετά θάνατον ζωή – Οι υπόδικοι νεκροί

– Γέροντα, όταν πεθάνη ο άνθρωπος, συναισθάνεται αμέσως σε τι κατάσταση βρίσκεται;

– Ναι, συνέρχεται και λέει «τι έκανα;», αλλά «φαϊντά γιοκ», δηλαδή δεν ωφελεί αυτό. Όπως ένας μεθυσμένος, αν σκοτώση λ.χ. την μάνα του, γελάει, τραγουδάει,

επειδή δεν καταλαβαίνει τι έκανε, και, όταν ξεμεθύση, κλαίει και οδύρεται και λέει «τι έκανα;», έτσι και όσοι σ' αυτήν την ζωή κάνουν αταξίες είναι σαν μεθυσμένοι.

Δεν καταλαβαίνουν τι κάνουν, δεν αισθάνονται την ενοχή τους. Όταν όμως πεθάνουν, τότε φεύγει αυτή η μέθη και συνέρχονται. Ανοίγουν τα μάτια της ψυχής τους και συναισθάνονται την ενοχή τους, γιατί η ψυχή, όταν βγη από το σώμα, κινείται, βλέπει, αντιλαμβάνεται με μια ασύλληπτη ταχύτητα.

Μερικοί ρωτούν πότε θα γίνη η Δευτέρα Παρουσία. Για τον άνθρωπο όμως που πεθαίνει γίνεται κατά κάποιον τρόπο η Δευτέρα Παρουσία, γιατί κρίνεται ανάλογα με την κατάσταση στην οποία τον βρίσκει ο θάνατος.

- Γέροντα, πως είναι τώρα οι κολασμένοι;

- Είναι υπόδικοι, φυλακισμένοι, που βασανίζονται ανάλογα με τις αμαρτίες που έκαναν και περιμένουν να γίνη η τελική δίκη, η μέλλουσα Κρίση. Υπάρχουν βαρυποινίτες, υπάρχουν και υπόδικοι με ελαφρότερες ποινές.

- Και οι Άγιοι και ο ληστής;

- Οι Άγιοι και ο ληστής είναι στον Παράδεισο, αλλά δεν έχουν λάβει την τέλεια δόξα, όπως και οι υπόδικοι είναι στην κόλαση, αλλά δεν έχουν λάβει την τελική καταδίκη. Ο Θεός, ενώ έχει πει εδώ και τόσους αιώνες το «μετανοείτε· ήγγικε γαρ η βασιλεία των ουρανών», παρατείνει - παρατείνει τον χρόνο, επειδή περιμένει εμάς να διορθωθούμε. Αλλά εμείς παραμένοντας στις κακομοιρίες μας αδικούμε τους Αγίους, γιατί δεν μπορούν να λάβουν την τέλεια δόξα, την οποία θα λάβουν μετά την μέλλουσα Κρίση.

Η προσευχή και τα μνημόσυνα για τους κεκοιμημένους

- Γέροντα, οι υπόδικοι νεκροί μπορούν να προσεύχωνται;

- Έρχονται σε συναίσθηση και ζητούν βοήθεια, αλλά δεν μπορούν να βοηθήσουν τον εαυτό τους. Όσοι βρίσκονται στον Άδη μόνον ένα πράγμα θα ήθελαν από τον Χριστό: να ζήσουν πέντε λεπτά, για να μετανοήσουν. Εμείς που ζούμε, έχουμε περιθώρια μετανοίας, ενώ οι καημένοι οι κεκοιμημένοι δεν μπορούν πια μόνοι τους να καλυτερεύσουν την θέση τους, αλλά περιμένουν από μας βοήθεια. Γι' αυτό έχουμε χρέος να τους βοηθούμε με την προσευχή μας.

Μου λέει ο λογισμός ότι μόνον το δέκα τοις εκατό από τους υπόδικους νεκρούς βρίσκονται σε δαιμονική κατάσταση και, εκεί που είναι, βρίζουν τον Θεό, όπως οι δαίμονες. Δεν ζητούν βοήθεια, αλλά και δεν δέχονται βοήθεια. Γιατί, τι να τους κάνη ο Θεός; Σαν ένα παιδί που απομακρύνεται από τον πατέρα του, σπαταλάει όλη την περιουσία του και από πάνω βρίζει τον πατέρα του. Ε, τι να το κάνη αυτό ο πατέρας του;

Οι άλλοι όμως υπόδικοι, που έχουν λίγο φιλότιμο, αισθάνονται την ενοχή τους, μετανοούν και υποφέρουν για τις αμαρτίες τους. Ζητούν να βοηθηθούν και βοηθιούνται θετικά με τις προσευχές των πιστών. Τους δίνει δηλαδή ο Θεός μια ευκαιρία, τώρα που είναι υπόδικοι, να βοηθηθούν μέχρι να γίνη η Δευτέρα Παρουσία. Και όπως σ' αυτήν την ζωή, αν κάποιος είναι φίλος με τον βασιλιά, μπορεί να μεσολαβήση και να βοηθήση έναν υπόδικο, έτσι και αν είναι κανείς «φίλος» με τον Θεό, μπορεί να μεσολαβήση στον Θεό με την προσευχή του και να μεταφέρει τους υπόδικους νεκρούς από την μια «φυλακή» σε άλλη καλύτερη, από το ένα «κρατητήριο» σε ένα άλλο καλύτερο. Ή ακόμη μπορεί να τους μεταφέρει και σε «δωμάτιο» ή σε «διαμέρισμα».

Όπως ανακουφίζουμε τους φυλακισμένους με αναψυκτικά κ.λπ. που τους πηγαίνουμε, έτσι και τους νεκρούς τους ανακουφίζουμε με τις προσευχές και τις ελεημοσύνες που κάνουμε για την ψυχή τους. Οι προσευχές των ζώντων για τους κεκοιμημένους και τα μνημόσυνα είναι η τελευταία ευκαιρία που δίνει ο Θεός στους κεκοιμημένους να βοηθηθούν, μέχρι να γίνη η τελική Κρίση. Μετά την δίκη δεν θα υπάρξη πλέον δυνατότητα να βοηθηθούν.

Ο Θεός θέλει να βοηθήση τους κεκοιμημένους, γιατί πονάει για την σωτηρία τους, αλλά δεν το κάνει, γιατί έχει αρχοντιά. Δεν θέλει να δώση δικαίωμα στον διάβολο να πη: «Πως τον σώζεις αυτόν, ενώ δεν κοπίασε;». Όταν όμως εμείς προσευχόμαστε για τους κεκοιμημένους, Του δίνουμε το δικαίωμα να επεμβαίνη. Περισσότερο μάλιστα συγκινείται ο Θεός, όταν κάνουμε προσευχή για τους κεκοιμημένους παρά για τους ζώντες.

Γι' αυτό και η Εκκλησία μας έχει τα κόλλυβα, τα μνημόσυνα. Τα μνημόσυνα είναι ο καλύτερος δικηγόρος για τις ψυχές των κεκοιμημένων. Έχουν την δυνατότητα και από την κόλαση να βγάλουν την ψυχή. Κι εσείς σε κάθε Θεία Λειτουργία να διαβάζετε κόλλυβο για τους κεκοιμημένους. Έχει νόημα το σιτάρι. «Σπείρεται εν φθορά, εγείρεται εν αφθαρσία», λέει η Γραφή.

Στον κόσμο μερικοί βαριούνται να βράσουν λίγο σιτάρι και πηγαίνουν στην εκκλησία σταφίδες, κουραμπιέδες, κουλουράκια, για να τα διαβάσουν οι ιερείς. Και

βλέπεις, εκεί στο Άγιον Όρος κάτι γεροντάκια τα καημένα σε κάθε Θεία Λειτουργία κάνουν κόλλυβο και για τους κεκοιμημένους και για τον Άγιο που γιορτάζει, για να έχουν την ευλογία του.

- Γέροντα, αυτοί που έχουν πεθάνει πρόσφατα έχουν μεγαλύτερη ανάγκη από προσευχή;

- Εμ, όταν μπαίνει κάποιος στην φυλακή, στην αρχή δεν δυσκολεύεται πιο πολύ; Να κάνουμε προσευχή για τους κεκοιμημένους που δεν ευαρέστησαν στον Θεό, για να κάνουν κάτι και γι' αυτούς ο Θεός. Ιδίως, όταν ξέρουμε ότι κάποιος ήταν σκληρός - θέλω να πω, ότι φαινόταν σκληρός, γιατί μπορεί να νομίζουμε ότι ήταν σκληρός, αλλά στην πραγματικότητα να μην ήταν - και είχε και αμαρτωλή ζωή, τότε να κάνουμε πολλή προσευχή, Θείες Λειτουργίες, Σαρανταλείτουργα για την ψυχή του και να δίνουμε ελεημοσύνη σε φτωχούς για την σωτηρία της ψυχής του, για να ευχηθούν οι φτωχοί «ν' αγιάσουν τα κόκκαλά του», ώστε να καμφθή ο Θεός και να τον ελεήσει. Έτσι, ό,τι δεν έκανε εκείνος, το κάνουμε εμείς γι' αυτόν. Ενώ ένας άνθρωπος που είχε καλωσύνη, ακόμη και αν η ζωή του δεν ήταν καλή, επειδή είχε καλή διάθεση, με λίγη προσευχή πολύ βοηθιέται.

Έχω υπ' όψιν μου γεγονότα που μαρτυρούν πόσο οι κεκοιμημένοι βοηθιούνται με την προσευχή πνευματικών ανθρώπων. Κάποιος ήρθε στο Καλύβι και μου είπε με κλάματα: «Γέροντα, δεν έκανα προσευχή για κάποιον γνωστό μου κεκοιμημένο και μου παρουσιάστηκε στον ύπνο μου. «Είκοσι μέρες, μου είπε, έχεις να με βοηθήσεις· με ξέχασες και υποφέρω». Πράγματι, μου λέει, εδώ και είκοσι μέρες είχα ξεχασθή με διάφορες μέριμνες και ούτε για τον εαυτό μου δεν προσευχόμουν».

- Όταν, Γέροντα, πεθάνει κάποιος και μας ζητήσουν να προσευχηθούμε γι' αυτόν, είναι καλό να κάνουμε κάθε μέρα ένα κομποσχοίνι μέχρι τα σαράντα;

- Άμα κάνης κομποσχοίνι γι' αυτόν, βάλε και άλλους κεκοιμημένους. Γιατί να πάη μια αμαξοστοιχία στον προορισμό της με έναν μόνον επιβάτη, ενώ χωράει και άλλους; Πόσοι κεκοιμημένοι έχουν ανάγκη οι καημένοι και ζητούν βοήθεια και δεν έχουν κανέναν να προσευχηθή γι' αυτούς! Μερικοί κάθε τόσο κάνουν μνημόσυνο μόνο για κάποιον δικό τους. Με αυτόν τον τρόπο δεν βοηθιέται ούτε ο δικός τους, γιατί η προσευχή τους δεν είναι τόσο ευάρεστη στον Θεό. Αφού τόσα μνημόσυνα έκαναν γι' αυτόν, ας κάνουν συγχρόνως και για τους ξένους.

- Γέροντα, με απασχολεί μερικές φορές η σωτηρία του πατέρα μου, γιατί δεν είχε καμιά σχέση με την Εκκλησία.
- Δεν ξέρεις την κρίση του Θεού την τελευταία στιγμή. Πότε σε απασχολεί; κάθε Σάββατο;
- Δεν έχω παρακολουθήσει, αλλά γιατί το Σάββατο;
- Γιατί αυτήν την ημέρα την δικαιούνται οι κεκοιμημένοι.
- Γέροντα, οι νεκροί που δεν έχουν ανθρώπους να προσεύχονται γι' αυτούς βοηθιούνται από τις προσευχές εκείνων που προσεύχονται γενικά για τους κεκοιμημένους;
- Και βέβαια βοηθιούνται. Εγώ, όταν προσεύχωμαι για όλους τους κεκοιμημένους, βλέπω στον ύπνο μου τους γονείς μου, γιατί αναπαύονται από την προσευχή που κάνω. Κάθε φορά που έχω Θεία Λειτουργία, κάνω και γενικό μνημόσυνο για όλους τους κεκοιμημένους και εύχομαι για τους βασιλείς, για τους αρχιερείς κ.λπ. και στο τέλος λέω «και υπέρ των ονόματων ουκ εμνημονεύθησαν».

Αν καμιά φορά δεν κάνω ευχή για τους κεκοιμημένους, παρουσιάζονται γνωστοί κεκοιμημένοι μπροστά μου. Έναν συγγενή μου, που είχε σκοτωθεί στον πόλεμο, τον είδα ολόκληρο μπροστά μου μετά την Θεία Λειτουργία, την ώρα του μνημοσύνου, γιατί αυτόν δεν τον είχα γραμμένο με τα ονόματα των κεκοιμημένων, επειδή μνημονευόταν στην Προσκομιδή με τους ηρωικώς πεσόντες. Κι εσείς στην Αγία Πρόθεση να μη δίνετε να μνημονευθούν μόνον ονόματα ασθενών, αλλά και ονόματα κεκοιμημένων, γιατί μεγαλύτερη ανάγκη έχουν οι κεκοιμημένοι.

Το καλύτερο μνημόσυνο για τους κεκοιμημένους

Το καλύτερο από όλα τα μνημόσυνα που μπορούμε να κάνουμε για τους κεκοιμημένους είναι η προσεκτική ζωή μας, ο αγώνας που θα κάνουμε, για να κόψουμε τα ελαττώματά μας και να λαμπικάρουμε την ψυχή μας. Γιατί η δική μας ελευθερία από τα υλικά πράγματα και από τα ψυχικά πάθη, εκτός από την δική μας ανακούφιση, έχει ως αποτέλεσμα και την ανακούφιση των κεκοιμημένων προπάππων όλης της γενιάς μας.

Οι κεκοιμημένοι νιώθουν χαρά, όταν ένας απόγονός τους είναι κοντά στον Θεό. Αν εμείς δεν είμαστε σε καλή πνευματική κατάσταση, τότε υποφέρουν οι κεκοιμημένοι γονείς μας, ο παππούς μας, ο προπάππος μας, όλες οι γενεές. «Δες τι απογόνους κάναμε!», λένε και στενοχωριούνται. Αν όμως είμαστε σε καλή πνευματική κατάσταση, ευφραίνονται, γιατί και αυτοί έγιναν συνεργοί να γεννηθούμε και ο Θεός κατά κάποιον τρόπο υποχρεώνεται να τους βοηθήσει. Αυτό δηλαδή που θα δώσει χαρά στους κεκοιμημένους είναι να αγωνισθούμε να ευαρεστήσουμε στον Θεό με την ζωή μας, ώστε να τους συναντήσουμε στον

Παράδεισο και να ζήσουμε όλοι μαζί στην αιώνια ζωή.

Επομένως, αξίζει τον κόπο να χτυπήσουμε τον παλαιό μας άνθρωπο, για να γίνη καινός και να μη βλάβη πια ούτε τον εαυτό του ούτε τους άλλους ανθρώπους, αλλά να βοηθή και τον εαυτό του και τους άλλους, είτε ζώντες είναι είτε κεκοιμημένοι.

Πηγές: Από το βιβλίο: «Οι δοκιμασίες στη ζωή μας» Ιερόν Ησυχαστήριον «Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος» Σουρωτή Θεσσαλονίκης 2002, Ψήγματα Ορθοδοξίας